

वा० रा०

॥३०॥

प्रगृह्य उद्यम्य ॥ २४॥ अशनिरिव गगनाद्भूमौ पपात ॥ २५॥ अथास्याः स्वरंप्रति सद्यस्तांतकथनं कविः संक्षिप्याह ॥ तत इति ॥ भयजनितमोहेन विसंज्ञतया मूर्छिता व्या
प्ता ॥ राघवं वनमागतं शशंस ॥ आत्मविरूपणं च शशंस ॥ अत्रेदं बोध्यं ॥ दशवर्षगमनोत्तरं पुनः सुतीक्ष्णाश्रमगमनं रामस्य तत्र च वर्षाकालापगमपर्यंतं स्थित्वा किंचिच्छि
ष्टे एकादशेऽगस्याश्रमगमनं ॥ ततो वर्षाकालारंभे पंचवट्यां वासः मयूरनादितारम्या इति तत्रोक्तेः ॥ एवं वसतस्तस्य शरद्वपाये हेमंतर्तुः प्रविष्ट इत्युक्तेरत्र द्वादशवर्षपूर्तिः ॥
पंचमे पंचमे वर्षे द्वौ द्वावधिकमासकावित्युक्तेर्मार्गेश्वरशुक्लेकादश्यां त्रयोदशारंभः ॥ अतएव पादो उक्तं ॥ तत्र तु द्वादशाब्दानिरामस्य अतिचक्रमुः ॥ कस्मिंश्चिदथ काले तुराक्षसी
कामरूपिणी ॥ तत्र शूर्पणखाभेजे राघवं रावणानुजेतिकेचित् ॥ अन्येतु त्रयोदशे किंचिदवशिष्टे शूर्पणखागमनं ॥ ततो माघे सीताहरणमित्याहुः ॥ भारते युधिष्ठिरवनवास

सा विक्षरंती रुधिरं बहुधा घोरदर्शना ॥ प्रगृह्य बाहू गर्जंती प्रविवेश महावनं ॥ २४॥ ततस्तु साराक्षससंघसंवृतं स्वरं जनस्थानगतं विरू
पिता ॥ उपेत्य तं भ्रातरमुग्रतेजसं पपात भूमौ गगनाद्यथा शनिः ॥ २५॥ ततः सभार्यं भयमोहमूर्छिता स लक्ष्मणं राघवमागतं वनं ॥ वि
रूपणं चात्मनि शोणितो क्षिता शशंस सर्वभगिनी खरस्य सा ॥ २६॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वा० आ० आर० अष्टादशः सर्गः ॥ १८॥
तां तथा पतितां दृष्ट्वा विरूपां शोणितो क्षितां ॥ भगिनीं क्रोधसंतप्तः खरः प्रपृच्छ राक्षसः ॥ १॥ उत्तिष्ठ तावदाख्याहि प्रमोहं जहिसंभ्रमं ॥
व्यक्तमाख्याहिकेन त्वमेवं रूपा विरूपिता ॥ २॥

स्य अधिकमासं गृहीत्वाऽर्वागेव समाप्ते ॥ पंचमे पंचमे वर्षे द्वौ मासावुपजायतः ॥ एषामभ्यधिकामासाः पं
चचद्वादशक्षपाः ॥ त्रयोदशानां वर्षाणामिति मेव तन्मतिरिति भीष्मेणोक्तत्वात्तद्वीत्यात्रापि तथैवोचितमिति पूर्वव्याख्यैव युक्तेति मम भाति ॥ यत्तु तत्र त्रयोदशाब्दानिरामस्य
अतिचक्रमुरिति पादोपाठः कचित् ॥ तत्रापि प्रवेशमात्रेण तदतिक्रमव्यवहारः ॥ यथान्येतु वादिनामर्थावस्थितौ तद्व्यवहार इति बोध्यं ॥ प्रचुरस्तु द्वादशाब्दानित्येव पाठः ॥ २६॥
इति रामाभिरामेश्री० रा० वा० आ० आरण्य० अष्टादशः सर्गः ॥ १८॥ ॥३॥ ॥३॥ अथ पूर्वसर्गांते संक्षिप्ततया कथितार्थस्यैव विस्तारः ॥ तामि
ति ॥ १॥ प्रमोहो विसंज्ञता संभ्रमश्चित्ताप्रतिष्ठानं ॥ एवंपादो अतिप्रसिद्धसौंदर्या त्वं केन विरूपितेत्यन्वयः ॥ २॥

आ० का०

॥३०॥